

vore egne formater

Det var artige sager, man fik at læse i avisernes indlæg fra filmbranchens folk i den diskussion, der i august opstod, efter at *Klaus Rifbjerg* i „Regina“ i Nykøbing Sj. var blevet udsat for en barberet udgave af „Lån mig din mand“. Man kappedes om at sætte danmarkrekord i flove undskyldninger, og hykleriet fejrede nye triumfer. Den egentlige skurk viste sig at være De danske statsbaner, hvis køreplan fik skylden for, at man klipper i film, når de sendes ud i provinsen. Direktøren for „Columbia“ bedyrede, at man skam ikke klippede i kunstneriske film, men kun i „westerns og lystspil“. Højdepunktet i hyklerti nåedes imidlertid af de biograffolk, der spillede chokerede, og som påstod, at de aldrig havde anet, at der blev klippet i film. Sidste efterår faldt „Biografbladet“ i hellig forargelse over *Poul Malmkjær*, der i et foredrag i en filmklub havde sagt nøjagtigt det samme. En biografdirektør fra én af Københavns prominente biografer talte ligefrem om, at det var forbryderisk med det klipper, samtidig med at han i sin egen biograf klippede hoveder og ben af personerne i en film, der var optaget i det gamle standardformat, men som vistes i widescreen. Diskussionen stillede ikke filmbranchen i noget flatterende lys, men på den anden side kan de fremkomne kendsgerninger ikke være chokerende nye for opmærksomme biografgængere, endsize for biografdirektørerne selv. Og enhver med et blot overfladisk kendskab til branchen véd, at der klippes i uhyggeligt mange film, og at man har gjort det altid. På Filmmuseet er vi jo desværre også i den situation, at de kopier, som vi modtager fra udlejerne, og som vi skal opbevare for eftertiden, er de nedklippede.

Biografejere har naturligvis ingen undskyldning for ikke at vide, om den film de modtager er kortere end den version, der er godkendt af Statens Filmcensur. Med enhver kopi følger censurkortet, der opgiver længden i m. Det var derfor sikkert rigtigt, når *Leif Blædel* i „Information“ hævdede, at det simpelthen var ulovligt at reducere længden i forhold til den længde, som er blevet godkendt af filmcensuren. Vi tror dog blot ikke, at det hjælper meget at slå på, hvad der er lovligt eller ej. Det er næppe heller i overensstemmelse med kunstnerretten at vise film i forkert format. Vi forargedes over det i en „Close Up“ i „Kosmorama 58“ (oktober 1962), men formatforvirringen er ikke blevet mindre siden, og det er praktisk talt umuligt at komme i tanker om en biograf i København, der viser filmene på den rigtige måde. Det er ingen forklaring at oplyse, at alle kopier tekstes til widescreen. Det er bedre at have det rigtige billede med teksterne oppe i billedet end teksterne på rette plads på et forkert billede, når det tilsyneladende for laboratorierne er så uoverkommeligt at anbringe teksterne efter formatet.

Vi tror dog som sagt ikke, at det nytter at true med lovene, så længe filmforevisninger i biografer er forbundet med så meget andet sjusk (uskarphed, for lav tone etc. etc.), der ikke kan kaldes ulovligt. Det, der må efterlyses, er simpelthen respekt for de film, som man er sat til at vise for et publikum. Vi kan derfor kun have respekt for „Columbia“-direktøren, der indrømmer sine fejl, og som lover, at han i hvert fald aldrig mere vil klippe i sine film. Hvis biograferne fortsat vil slås med fjernsynet, forekommer det ikke videre klogt at konkurrere med TV i det oplevelsesdræbende.

PS. Som en service over for vore læsere vil vi i øvrigt fra næste nummer i vore anmeldelser og i „Repertoiret“ angive filmens længde, målt i minutter pr. stopur, og så vidt muligt også opgive formatet.